

ACC. N:R M. 8290:1-5.

Landskap: Småland Upptecknat av: Fabian Karlsson
Härad: Boaga Adress: Boaryd, Väckelång
Socken: Väckelång Berättat av:
Uppteckningsår: 1942 Född år 1894 i Boaryd

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Boar till
Atlas Över Svenskt Folkkultur,
Etnologiska avdelningen.

Frågelista, sektion III, nr. 9.

Etik III:9.

Agogemanskap.

Frågelista, sektion III, nr 9.

2
Ägogemenskap.

1. Boaryds by.
2. Byn består av två mantal.
Det är tio gårdar i byn.
Sex gårdar om $\frac{1}{4}$ mantal och
fyra om $\frac{1}{2}$ mantal. En av ättun-
garna var under senare delen
av 1800-talet i samband med
en av fjärdingarna.
Flera av gårdarna ²är gamla
släktgårdar, som gått i arv i
flera generationer, och alla byns
gårdar ägas av sina innehavare.
3. Vid laga skifte i Boaryds by
år 1858 lämnades Boaryds göl

ostiftad som samföjd egen-
dom. Firket var gemensamt och
gölen skulle vara "vattne" för
byn vid fortkäs. Men så mot
slutet av 1800-talet blev det
förläggning av mossarna om-
kring Boaryds göl och denna
blev då uttappad. Men gölen
blev ej riktigt förslagen utan
att gungfly. Här blev sen som
några år en väldig gräsodad
och gemensam slått där.
På utsatt dag samlades slätter-
karlar och råfserskor från alla
byns gårdar. Slätterkarlarna
slådde i skärer kräs över gölen
och efter kommo råfserskorna
och råfsade ihop kret. Från de

våstaste ställena drogo man-
folken upp höet på en "slipa", som
var tvänne långa åsar med om-
kring mekerlånga pinnar emellan,
och häruppå lades höet. På förrare
ställen forskades det i "brede".

Hallengräst forskade fort, och
vid bärgningen samlades karlar
och kvinnfolk åter. Kvinnorna
räfsade ihop höet i bredorna
och lade det i "byrå". Med hövägn
buro männen det till land.

Det lades på samma plats i
åtta högar med lika många
byror i varje hög. En person
stod på platsen och höll räk-
ning. När så allt höet kommit
i land, blev det lottdragning om

högarna. Det skulle bli en hög
på varje fjärdedels mantal.

Det var i byn fyra ättingar,
men dessa fingo sefter lottdrag-
ningen slå sig ihop två och två
och dela var sin hög och sen
dra lott om de två högarna.

Lottdragningen tillgick så, att
man vid varje hög satte en stake
med inskurna skåror, nummer
från 1 till 8. Den lagade man till
små pinnar med inskurna
skåror. Dessa pinnar höll en
person dolda i händerna så endast
ändarna så dem syntes. Då fick
man dra var sin pinne för fjärd-
ingen. Man erhöll hög med mot-
svarande nummer på pinnen.

4. Vid laga skiftet blev uttagna
gemensamma "motaj" (grustag).
Där fick varje gård laga be-
ämne till de gemensamma
vägarne.

5. A. — — —

B. Överser tiden 1850 - 1900 -

C-D. Före 1850 var gölen som sjö
hela byns egendom.

I början av 1900-talet delade
man upp gölen ("sämjebytte") i
åtta lotter, en lott på fjärdingen.
Men man hade ej samma del
varje år utan flyttade. Skade man
grässlåttan på en del det ena året
så fick man nästa år flytta till
delen intill och så undan för undan.

E. Berättelser av byns gamla, egna minnen.